

Politik Bilim

Amerika'nın Yenilik Stratejisi (2)

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

ABD'nin yenilik stratejisini açıklayan belgede (**A Strategy for American Innovation: Driving Towards Sustainable Growth and Quality Jobs**) öngörülen hedeflerin tümüne, isterseniz bir göz atalım. Böylece, kapitalizmin üretim ufkuna her zamandan çok egemen olan şu sihirli 'yenilik' sözcüğü etrafında şekillenmiş ulusal bir politikanın neleri kapsadığını kabaca da olsa görmüş oluruz. Üç ana başlık altında toplanan hedefler şunlar:

1. Amerikan Yenilik Sisteminin Yapı Taşlarına [Federal Bütçeden] Yatırım:

- Temel araştırmalarda Amerika'nın önderliğinin yeniden tesisi... Bunun için temel araştırma harcamalarında tarihin en büyük artışının yapılması; NSF, Enerji Bakanlığı'nın Bilim Ofisi ve Ulusal Standartlar ve Teknoloji Enstitüsü gibi anahtar konumundaki üç bilim kurumu için ayrılan bütçenin iki katına çıkarılması; ulusal ARGE harcamalarının GSYİH'ya oranının %3'ün üzerine çıkarılmasının hedef alınması öngörülüyor.
- Dünya klâsında bir işgücü yaratılırken geleceğin kuşaklarının bilim, teknoloji, mühendislik ve matematikte, 21'inci Yüzyıl'ın bilgi ve becerileriyle donatılması...
- Çığır açacak fizikî altyapı yatırımlarına (ulaşım şebekelerinin geliştirilmesi, elektrik şebekelerinin modernizasyonu, yüksek hız trenleriyle ulaşım vizyonunun hayata geçirilmesi, geleceğin hava trafik kontrol sistemlerinin geliştirilmesi vb.) hız verilmesi...
- İleri bir enformasyon teknolojisi ekosisteminin geliştirilmesi (geniş banda erişimin yurt çapında genişletilmesi; geleceğin enformasyon ve iletişim [telekomünikasyon] teknolojilerine ilişkin araştırmaların desteklenmesi vb.)...

2. Üretken Girişimciliği Tetiklemek için Rekabetçi Pazarların Geliştirilmesi:

- Amerika'nın İhracatının Yükseltilmesi [geçen hafta sözünü etmiştim]...
- Gelecek vaat eden fikirlere yatırım yapılmasını sağlayan açık sermaye piyasalarının desteklenmesi...
- Yüksek büyüme potansiyeline sahip yenilikçi girişimciliğin teşviki...
- Kamu sektöründe yenilikçiliğin geliştirilmesi; toplumsal yeniliğin ve sorunlara yenilikçi çözümler bulunması için kentsel katılımın desteklenmesi...

3. Ulusal Açıdan Önceliği Olan Atılımlarda Hükûmetin Katalizörlüğü: Ulusal önceliği olan ama pazar güçlerinin yetersiz kaldığı şu konularda hükûmet çözümün bir parçası olabilir:

- Temiz enerji devrimine hız verilmesi...
- İleri araç teknolojilerine destek...
- Sağlık koruma teknolojilerinde yenilik için yönlendiricilik...
- 21'inci Yüzyıl'ın büyük iddia alanlarında bilim ve teknolojinin gücünden yararlanılması... (Sözü edilen iddia alanlarına ilişkin bazı örnekler: Bütün kanser türleri için DNA diziliminin tamamlanması; kanserli hücreyi hedef alan ve ona komşu sağlıklı hücrelere zarar vermeyen tedavi yöntemleri geliştirilmesi; tükürük örneklerinden hareketle düzinelerce hastalığın erken teşhisini sağlayacak teknikler geliştirilmesi; ilâcı istenen dokuya ulaştıran nanoteknoloji esaslı salım ve hastaya özel doğru ilâç ve doğru dozla tedavi yöntemleri geliştirilmesi; rejeneratif tıbbın geliştirilmesi... Boya kadar ucuz güneş pilleri; tükettiği kadar enerji üreten evler ve güneş ışığını karbonsuz yakıtlara dönüştüren biyolojik sistemler geliştirilmesi... Dünyanın başlıca dillerinde, yüksek doğrulukta, gerçek zamanlı, otomatik çeviri sistemleri geliştirilmesi... Saniyedeki işlem sayısı düşünebileceğimizin çok üstünde olan süper bilgisayarlar geliştirilmesi...)

ABD'nin yenilik stratejisi özetle bu... *'Biz o ülkeyle aşık atabilir miyiz ki, sen bunları yazıyorsun!'* diye düşünmeyin lütfen. Benzer stratejilere sahip pek çok ülke var. Kriz, bütün bu ülkelerin, bilim ve teknolojide yeni atılımlar yapabilmek için kamu kaynaklarını seferber edebilmelerini sağlayan iyi bir bahane yarattı. Atı alan Üsküdar'ı geçecek... Büyük bir olasılıkla da, teknoloji açığımız artık hiçbir biçimde kapatamayacağımız bir boyuta erişecek. Düşünmemiz gereken nokta bu...

CBT. 30 Ekim 2009